

Sygn. akt II K 37/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Chełmnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący – ***SSR Agata Makowska - Boniecka***

Protokolant – stażysta E. R.

przy udziale Prokuratora – ---

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2019 roku

sprawy:

P. C.

s. K. i B. z d. Ż.

ur. (...) w C.

oskarżonego o to, że:

I. w okresie od dnia 18 maja 2016 r. do dnia 13 lutego 2019 r. w K., gm. L., uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniej córki A. W. w kwocie 400,- zł miesięcznie, ustalonego na podstawie ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w C. w dniu (...)r., sygn. akt (...) przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, zaś łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości przekroczyła równowartość trzech świadczeń okresowych

t.j. o czyn z art. 209 § 1a kk

II. w okresie od dnia 1 czerwca 2017 r. do dnia 13 lutego 2019 r. w P. gm. C., uchylał się od wykonania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniej córki W. W. w kwocie 300,- zł miesięcznie ustalonego na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia (...) r., sygn. akt(...) a łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości przekroczyła równowartość trzech świadczeń okresowych

t.j. o czyn z art. 209 § 1 kk

orzeka:

I. uznaje oskarżonego ***P. C.*** za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia, stanowiącego występki z art. 209 § 1 i 1a k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1a k.k. wymierza mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. uznaje oskarżonego ***P. C.*** za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia, stanowiącego występki z art. 209 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1 k.k. wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

III. na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych oskarżonemu w punktach I i II wyroku wymierza oskarżonemu karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

IV. zwalnia oskarżonego od opłaty sądowej i kosztów postępowania, którymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 37/19

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 423 § 1a k.p.k. Sąd ograniczył zakres uzasadnienia do tej części wyroku, której dotyczyła apelacja oskarżonego, a więc do rozstrzygnięcia o karze i innych konsekwencjach prawnych czynu.

Sąd wymierzył oskarżonemu P. C. za czyn z punktu I aktu oskarżenia – karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, za II czyn – karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i w rezultacie – karę łączną 1 roku pozbawienia wolności.

Przepis art. 53 k.k. stanowi, że sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie po jego popełnieniu. Przy tym, okoliczności wpływające na wymiar kary uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą.

Przepis art. 209 § 1 k.k. przewiduje trzy rodzaje kar: grzywny, ograniczenia wolności oraz pozbawienia wolności w wymiarze od 1 miesiąca do roku. Natomiast przepis art. 209 § 1a k.k. przewiduje kary: grzywny, ograniczenia wolności oraz pozbawienia wolności w wymiarze od 1 miesiąca do 2 lat. Sąd uznał, że karami adekwatnymi do wagi popełnionych czynów i stopnia ich społecznej szkodliwości plasującego się wysoko w kontekście stosunkowo długich okresów niealimentacji (prawie 3 lata i prawie 2 lata), będą kary odpowiednio: 10 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo niealimentacji na rzecz córki A. W. w typie kwalifikowanym, tj. z narażeniem na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych oraz 6 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo niealimentacji na rzecz córki W. W. w typie podstawowym. Takie kary są w przekonaniu Sądu karami sprawiedliwymi i spełniają dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 k.k. Wskazać należy, że oskarżony przebywa obecnie w zakładzie karnym i - jak wynika z obliczenia kary w systemie NOE-SAD - będzie tam przebywać jeszcze prawie dwa lata, nie było więc celowym wymierzać mu ani grzywny, ani kary ograniczenia wolności jako nie wykonalnych w tym momencie. Ponadto, jak wynika z karty karnej, dotychczas orzeczona kara grzywny w sprawie Sądu Rejonowego w T. o sygn. akt: II K (...) była zamieniona na karę pozbawienia wolności, a wykonanie dotychczas wymierzonych oskarżonemu kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania było zarządzane. Dlatego celowe było wymierzenie oskarżonemu dwóch kar pozbawienia wolności. Na wymiar kar wpływ miała jako okoliczność obciążająca karalność oskarżonego oraz jego beztroski i lekceważący sposób życia w sytuacji, gdy miał na utrzymaniu dwójkę dzieci, a zarobione pieniądze zamiast przeznaczyć na ich utrzymanie wołał przeznaczyć na inne cele. Jako okoliczność łagodzącą Sąd wziął pod uwagę w zasadzie jedynie przyznanie się oskarżonego do winy (nie złożył w postępowaniu przygotowawczym żadnych wyjaśnień).

Brak poszanowania dla porządku prawnego, którym już kolejny raz wykazał się oskarżony, świadczy o całkowitym niezrozumieniu norm społecznych i prawnych, a nawet swojego rodzaju niedojrzałości społecznej i demoralizacji. Wszak oskarżony był już czterokrotnie karany sędziwnie. Fakt ten ukazuje zachowanie oskarżonego jako przejaw świadomego i konsekwentnego lekceważenia porządku prawnego, a nie jako wynik pewnej niefrasobliwości życiowej. Orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny wskazywałoby w ocenie Sądu na pobłażliwe traktowanie czynów oskarżonego i utwierdziłoby jego samego, jak też i jego otoczenie, w przekonaniu o tolerowaniu podobnych zachowań. Względ na społeczne oddziaływanie kary jest w przedmiotowej sprawie nie do przecenienia gdy uwzględni się, że wyroki tutejszego Sądu funkcjonują w stosunkowo małej społeczności, gdzie kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw społecznych i prawnych ma szczególnie istotne znaczenie w kontekście prewencji

ogólnej. Jednocześnie jednak podkreślić należy, że Sąd zastosował kary na stosunkowo niedługie okresy, na pewno nie w górnych granicach ustawowego zagrożenia, bowiem P. C. nie należy do kategorii sprawców na tyle zdemoralizowanych, by uzasadniało to orzeczenie wobec niego długotrwałej kary izolacyjnej.

Czyny oskarżonego pozostają w zbiegu realnym, a więc Sąd zobowiązany był wymierzyć za nie oskarżonemu karę łączną na podstawie art. 85 k.k. Zgodnie z art. 86 § 1 k.k. mającym podstawowe znaczenie dla granic i wymiaru kary łącznej Sąd mógł zastosować zasadę pełnej kumulacji i orzec wobec skazanego karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, natomiast stosując zasadę pełnej absorpcji karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Jakkolwiek – zgodnie z art. 86 § 1 k.k. – przy orzekaniu kary łącznej możliwe jest zastosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak należy pamiętać, że zastosowanie każdej z tych zasad jest rozstrzygnięciem skrajnym, które może być stosowane wyjątkowo (por. wyrok SN z dnia (...)r., Rw (...) OSNKW(...). Sąd rozważył przede wszystkim czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak (wyrok SN z(...)r., IV KR (...), OSNKW (...), nr (...), poz. (...), z glosą L. Paprzyckiego, NP (...), nr(...), s. (...). Między przestępstwami oskarżonego, objętymi realnym zbiegiem istnieje bliska więź przedmiotowa i podmiotowa, są to przestępstwa tego samego rodzaju, popełnione w bliskim związku miejscowym, godzą w te same dobra. Jednak zostały one popełnione na szkodę różnych pokrzywdzonych, a to ustalenie sprzeciwia się zastosowaniu zasady pełnej absorpcji. Ponadto popełnienie dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji. Orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, to jest oznaczenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar. Stąd też Sąd zastosował zasadę częściowej kumulacji i wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności.

Pomimo orzeczenia wobec P. C. kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności nie było w niniejszej sprawie żadnych podstaw, żeby warunkowo zawiesić wykonanie tej kary wobec oskarżonego. Na gruncie znowelizowanych w 2015 roku przepisów zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności nie było już wobec oskarżonego w ogóle możliwe, gdyż art. 69 § 1 k.k. wyklucza warunkowe zawieszenie wykonania kary, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa był skazany na karę pozbawienia wolności. Jak wynika z analizy karty karnej oskarżonego, w czasie popełnienia przestępstw będących przedmiotem osądu, był on już czterokrotnie skazany na kary pozbawienia wolności, w tym trzykrotnie – z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i wykonanie ich każdorazowo było zarządzane.

Na marginesie wskazać jeszcze należy, że wbrew żądaniu oskarżonego wyrażonemu w złożonej apelacji, nie ma możliwości orzeczenia kary mieszanej w postaci: kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i kary 6 miesięcy ograniczenia wolności, gdyż nie jest to zgodne z obowiązującymi przepisami, w tym w szczególności z regulacją art. 37b k.k.

Uznając, że sytuacja materialna oskarżonego nie jest dobra, ponieważ odbywa on i będzie odbywał kolejne kary pozbawienia wolności, Sąd uznał za uzasadnione zwolnienie go od uiszczenia opłaty sądowej i nieobciążenie go wydatkami poniesionymi w postępowaniu przez Skarb Państwa. Podstawą prawną do zwolnienia oskarżonego od kosztów sądowych w postępowaniu był przepis art. 624 § 1 k.p.k.

SSR Agata Makowska-Boniecka

C., dnia (...) r.